వానచినుకులు

"వన్ లార్జ్ బి. కె." చీటీమీద రాస్తూ మెల్లిగా అన్నాడు రావు.

"సార్ యిప్పటికే చాలా అయింది.... పన్నెండు దాటుతుంది ... అన్నాడు ముక్త్యార్ అహమద్.

"షటప్, నేను చెప్పింది చెయ్యి" దెయ్యాడించాడు రావు, కౌంటర్లో ముక్త్యార్ విషాదంగా, సానుభూతిగా నవ్వాడు.

గోడమీద స్ప్రింగ్ పైన గ్లాస్ కేసులో ఉమర్ ఖయ్యాం రంగుల పెయింటింగు : గ్లాస్‌మీద రుబాయి ఒకటి చెక్కబడింది.

"నన్నడగకుండానే, నా యిష్టం తెలుసుకోకుండానే
ఎక్కడినుంచో ఇక్కడికి తోసేశారు.
నన్ను అడగన్నైన అడగకుండా ఈ లోకం నుంచి
ఎక్కడికి గెంటుతారో, గెంటేస్తారు; సఖీ గిన్నె నింపు.
ఈ ధూర్తత్వాన్ని మరిపించేందుకు ఇంకో గిన్నె మధువు :"

ఇంగ్లీషు పద్యాన్ని గట్టిగా చదివాడు రావు. అంతా ఖాళీగావుంది.

ఎక్కడా ఎవరూలేరు. ార్ ముందు ఎత్తయిన గుండ్రని స్టూలుమీద కూర్చుని మరో గ్లాసు ఖా ాడు.

"ముక్త్యార్, సీ పాఠం చెపుతాను. శ్రద్ధగా ఒళ్ళు దగ్గిఱ పెట్టుకుని విను!"

"సార్!" ముక్త్యార్ యిలాంటి పాఠాలు చాలామంది దగి విన్నాడు.కాబట్టి తనపని తనుచేసుకుపోసాగాడు

'మన హృదయాలు ఎండిపోయిన నేల లాంటివి; బీటలు తీసేశాయి. యిక్కడ ఏ మొక్కా మొలవదు."... ....

"అవును సార్" ముక్త్యార్ అరలకి తాళాలు బిగిస్తూ పర ధ్యానంగా అన్నాడు.

"ఎప్పుడో రెండో మూడో వానచినుకులు పడుతాయి.... రెయిన్ డ్రాప్స్! .... చల్లబడుతుంది హాయ్ . హాయ్ ఎంతిహాయి!"

"కరెక్ట్‌సార్!"

"కాని ఏం లాభం? వళ్ళా... వాన వెలుస్తుంది.... ఎండ కాస్తుంది ....నీరింకి పోతుంది ... క్రితం సాయం కాలం పడ్డ చినుకులు ఎక్కడ అణగారి పోయాయో ఎవరికి పత్తా?"

"ఏం మిగలదు సార్!"

"అదే, జీవిత రహస్యం! అర్థమైందా? .... నౌ, యీ సారి మార్పుకోసం, వన్ ఓల్డ్ స్మగ్లర్!"

ఓల్డు స్మగ్లర్ అయిపోయింది సార్!"

పోనీ బి. కె"

"అంతా పాత స్టాకు సార్. వాసన బాగులేదు!"

ఇండియట్ ! ఎందు కంటున్నావో నాకు తెలుసు. కాని, నేనింకా

గీత దాటలేదు. సర్లే! నువ్వుపో!" రావు గాడు స్టూల్ని రెండు మూడు రౌండ్లు తిప్పి.

"ఇప్పుడే వెళ్ళకండి సార్, కాసేపు ఆ సోఫాలో కూర్చోండి!"

ఇక్కడ గాదు! వరండాలో:"

వరండాలోకి ఒక సోఫా లాగించాడు ముక్త్యార్.

"లైటు వెయ్యమంటారా సార్ !"

"వద్దు, మిగతా లైట్లు కూడా ఆర్పెయ్యి ! చీకటి బాగుంటుంది!"

బయట వెన్నెల కురుస్తూంది. గుండ్రంగా తిరిగే ఫౌంటెన్లు యింకా నీరు చిమ్ముతున్నాయి. సన్నగా పొడుగ్గా నీటి కొలన్లో తెల్లగా మబ్బుల నీడలు కదులుతున్నాయి. ఎక్కడో దూరంగా ఎలెక్ట్రిక్ దీపాలు తెల్లని వెన్నెల్లో మచ్చల్లా వేలాడుతుంటే, ఎలక్ట్రిసిటీ వాళ్ళమీద రావుకి చాలకోపం వచ్చింది. పాల వెన్నెల్లో యీ దీపాలవసరం ఏమిటి? అవి ఆర్పవచ్చని వాళ్ళ కెందుకు తట్టదో ! అనుకున్నాడు.

ఏమిటో అంతా చికాగ్గా వుంది. దేనిమీదో. ఎదుకో కోపం. మెదడంతా ఓ చిన్న సంచిలో పడేసి కుట్టేసినట్టుంది. ఆలోచన ఎటూ సాగడంలేదు. బండగా. మొద్దుగా తయారయింది. ఓ సారి మొగం చిట్లించి పిడికిలితో నుదుటి మీద గట్టిగా రుద్దాడు.

దట్టంగా కమ్మిన పొగమంచు కొద్దిగ విడినట్టయింది. ఆ పొగ మంచు మధ్య మసక మసగ్గా రత్నమాల కనుపించింది.

రత్నమాల తల దించుకొని కళ్ళు పైకెత్తి తనవంక బిడియంగా చూస్తూంది. పెదాలమీద, మనసులో ఆనందాన్నంతనీ కురిపించే చిరునవ్వు. అలాగే పరిచయమైంది మొదట క్లబ్‌లో.

"చెప్పాను కదూ! ఈయనే రావుగారు!" మిసెస్‌మూర్తి

పరిచయం చేసింది ఒక రోజు ఎనిమిది గంటలకి.

"ఏం చెప్పింది ?...

ఏమటి చెప్పారు ? ఆ రహస్యం తెలుసుకోకపోతే యింక నాకు నిద్రపట్టదు !"

"అది మాలో రహస్యం! మీరడగకూడదు!" కొంటెగా నవ్వింది.

మ్యూజిక్ మొదలవగానే మూర్తి భార్య వంక చూశాడు. రాణి మూర్తి వంక, రత్నమాల వంకా చూసింది. రత్నమాల రావు వంక మూర్తి వంక చూసింది.

చివరికి మూర్తి అన్నాడు.

"రావ్ ! రత్నమాలకి కంపెనీ ఇవ్వు. నేను, రాణి ఒకసారి ఫ్లోర్ మీదికి పోయొస్తాం."

"రత్న ! రావుగారితో మాటల్లో పడ్డావంటే నిన్ను నీవు మరచి పోతావు. జాగ్రత్త !" నవ్వి లేచింది రాణి.

రత్నమాల తల దించుకు కూర్చుంది మాట్లాడాల్సిన భారమంతా రావు మీదనే వేసి.

"మీరేం తీసుకుంటారు ?"

"నాకేం వద్దండి."

"మీకు కావాలా వద్దా అని నేనడగలేదు!" రావ్ ఆమె కళ్ళలోకి చూశాడు.

ఆ కళ్ళు తడబడ్తున్నాయి. ఆమె పెదాలు నవ్వుతున్నా, ఆ కళ్ళలో ఏదో అంతులేని విచారం నీడలా తొంగి చూస్తోంది. కొందరి కళ్ళు ఎప్పుడూ అలాగే వుంటాయి. ఆ కళ్ళంటే రావు కెంతో యిష్టం.

ఆమె సంభ్రమాన్ని, మొహమాటాన్ని చూసి జాలిగా నవ్వుకున్నాడు రావు.

ఆ తర్వాత, తను స్కాచ్ తీసుకుని ఆమెకు కోకాకోలా అందించాడు. ఇష్టం లేదన్నట్టు పుచ్చుకుని పూర్తి చేసింది. రత్నమాల. ఆమె కొత్తచోట క్రొత్త మనుష్యుల మధ్య ఇముడ లేక పోతూంది. చుట్టూ అంతా రకరకాల ప్రాంతాల వాళ్ళు ఉన్నతోద్యోగులు: ఆధునికత ఉట్టిపడే వేషభాషల్తో అంత మంది ఆడవాళ్ళు మగవాళ్ళు మధ్య ఆ వాతావరణంలో భయంకరమైన ఒంటరితనం ఆమెని బాధిస్తోంది.

"చూడండి, నేను కొద్దిగా కవిత్వం చెప్తాను. మీకు అదోలా బాధగా ఉంటుంది. కాని అది బయటపెట్టక నాకోసం చిన్నగా నవ్వండి" ఆమెని కుదుటబర్చడానికి తేలిగ్గా మాట్లాడసాగాడు రావు.

"మీరు కవిత బాగా రాస్తారని చెప్పింది రాణి. నాకు పొయిట్రీ అంటే యిష్టం! చెప్పండి నాకే బాధా లేదు?"

"నేను కవిత చెప్తానంటే పారిపోకుండా నిలబడ్డవాళ్ళు మీరొకరే కనిపించారు, సంతోషం. చూడండి, యీ మనుష్యులంతా ఎవరో గొప్పవాళ్ళనీ, మీకన్న పై మెట్టని అనుకోకండి. అంతా ఒకటే డొల్ల మనుష్యులు! బుట్ట బొమ్మలు! గడ్డికుక్కిన సంచులు, తడారిన మన గొంతుకలు చేసేశబ్దాలు, గాజు గొట్టాల్లో గాలి కూతల్లా. పగిలిన పెంకులమీద ఎలక కాళ్ళ చప్పుళ్ళా, అర్థరహితమైన ధ్వనులు! ఆకారాల్లేని రూపాలు! కదల్లేని శక్తులు! ..."

"మీరు ఇలియటుని అప్పజెప్తున్నారు!" దొంగని పట్టినట్టు సంతోషపడింది రత్నమాల.

"మీకు కవిత్వ అభిరుచే కాకుండా ప్రవేశం కూడా ఉందన్నమాట! ఎంత వరకు చదివారు?"

"బి. ఏ. అండీ" మళ్ళీ సిగ్గుపడ సాగింది.

"మీ మొహమాటం, బిడియం తగ్గించాలనీ నేను యిదవుతూంటే మీరు అలా ముడుచుకుపోతారేం? ఇక్కడికి వచ్చే మనుష్యులు ఆనందించాలని, కొన్ని గంటలు తమని తాము మర్చిపోవాలని వస్తా ఇక్కడకూడా మన అంతరాలు, తేడాలు హోదాలు, అన్ని గుర్తుంచుకుని బిగుసుకుపోతే యింకెలా? రండి డాన్స్ చేద్దాం"

"నాకు అసలు బొత్తిగా రాదండి, ఎన్నడూ చూడలేదు కూడా" తడబడింది.

"ఫరేం పర్వాలేదు. ఎడం చెయ్యి నా భుజంమీద వెయ్యండి. కుడిచేత్తో నా ఎడం చేయి పట్టుకోండి. నాతో పాటు అడుగులు వెయ్యండి. అంతే, కమాన్!"

ఆమె తడబడ్తూ, తల వంచుకుని మెల్లగా లేచింది.

ఫాక్స్ ట్రాట్ వాయిద్యం వినిపిస్తూంది. రావు ఆమె నడుం చుట్టూ చెయ్యివేసి పట్టుకుని ఫ్లోరంతా ఒకసారి తిప్పాడు. రత్నమాల జీవితంలో అదొక క్రొత్త అనుభవం.

"నాతో డాన్స్ రాదని చెప్పారు. మోసమున్నమాట!" మూర్తి రాణి దగ్గఱకి వచ్చినపుడు మూర్తి, రత్నమాలమీద నెపం వేశాడు.

"నేను చెప్పలా, ఆయన మాటల్లో పడితే ప్రమాదమని" రాణి నవ్వింది.

"మైండ్ యువర్ బిజినెస్! మీరు వాళ్ళమాటలు వినకండి" రావు నవ్వుతూ రత్నమాలని మరో మూలకి చేర్చాడు.

బాండ్ ఆగింది, మళ్ళీ మొదలైంది. ఈ సారి మరో బీట్ రత్నమాల ఏం చెయ్యాలో తోచని దిగ్భ్రమలో ఉన్నట్టు నిలబడి పోయింది.

"ఊఁ కానివ్వండి" రావు అన్నాడు.

"దయచేసి నా ప్రార్థన వింటారా? [illegible] బయట వేరే కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటే యింతకంటే హా[illegible] వుంటుంది కదూ!" [illegible]దురుగా అంది రత్నమాల.

రావు ఆమె కళ్ళలోకి చూశాడు. ఏదో వేదన, ఆరాటం, నిండి [illegible]పోతగా కురియబోయే మబ్బుల్లాంటి నీడలు కమ్మినట్టున్నాయి. ఆ[illegible]లో జాలి పుట్టించే దైన్యం అతన్ని కదిల్చింది.

"ఫర్వాలేదు, రండి" బయటికి లాన్‌లోకి నడిచారు ఇద్దరూ. చెట్టు మొదట నీడలో పేంకుర్చీలో వాలారు.

"క్షమించండి, మీరు మామూలుగా అందరిలాగ క్రొత్తదనం ఫీలవుతున్నారేమోనని బలవంతం చేశాను మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పెట్టడం నా ఉద్దేశంగాదు!" రావు సంజాయిషీ చెప్పుతున్నాడు.

"మీరు నన్నేం బాధపెట్టలేదు .. నిజానికి"

"నిజానికి?"

"నిజానికి యీ వూరు వచ్చాక చాలా సహజంగా, శాంతిగా ఫీలయ్యింది మీ ఎదుటనే!"

ఏదన్నా పనిమీద వచ్చారా?"

"లేదండి ఊరికేనే" ఆమె తల ఎత్తలేదు. ఆమె దాస్తోందని తనకి చెప్పడం యిష్టంలేదని రావుకి తెలుసు. బలవంతం చేయలేదు.

రెండు రోజులు పోయాక—

ప్రొద్దునే రావు ఆఫీసులో అడుగు పెట్టిన అర్ధగంటకి ఫోన్ మ్రోగింది.

"రావ్"

"రావ్. మూర్తిని మాట్లాడుతున్నాను ఒక చిన్న విషయం."

"పెద్ద విషయమైనా వినడానికి, చేయడానికి సిద్ధం"

"రత్నమాలని [illegible]గా ఆమెకి ఉద్యోగం కావాలి. నీ, దగ్గర ఖాళీ ఉన్నాయి [illegible]"

"రత్నమాలకి ఉద్యోగమా? ఆమె ఊరికే? చూడ్డానికి వచ్చిందను కున్నాను"

"దానికో పెద్ద కథ ఉందటవే. నేను రాణి నడిగినగాని [illegible]వి తెప్పుడో చెప్తానని దాటేసింది. ఆ గొడవ మన కెందుగ్గాని, [illegible]గ్గిర ఖాళీలుంటే కాస్త సహాయం చేద్దూ"

"ఖాళీ ఉందిగాని, దానికి ఎంప్లాయ్‌మెంటు ఎక్స్ఛేంజి నడగడం వాళ్ళే లిస్టు పంపడం అయింది. ఇంటర్వ్యూ తారీఖు కూడా ఫిక్స యింది.

"రావ్! బొత్తిగా అమాయకుడిలా మాట్లాడకు. నువ్వు చెప్పే కారణాలు నిన్ను అడ్డుకోవని నీకూ తెలుసు! నవ్వాడు మూర్తి.

"ఇంతకీ ఆమెకీ గుమాస్తా ఉద్యోగ మెందుకో? ఒకసారి నేనా మెతో మాట్లాడవచ్చా?"

"ఎలాగూ ఇంటర్వ్యూ అంటూ ఒకటుందిగా?"

ఆ ఇంటర్వ్యూ కాదోయి! నేనామెతో రెండు మూడు గంటలు, హోటలుకో, సినిమాకో వస్తుందేమో అడుగు?"

"రాకపోవటానికి ఏముంది? నీ కెప్పుడు వీలవుతుందో చెప్పు"

"రేపు ఆదివారం. లంచ్, క్వాలిటీకి తీసుకొని, ఆ తర్వాత వెస్టెండులో మాట్నీ? ఆమె నడిగి రింగ్ చెయ్యి మళ్ళీ"

ఆ ఆదివారం మధ్యాహ్నం రెండు గంటలవేళ క్వాలిటీలో కూర్చు న్నారు ఇద్దరూ. బయట ఎండకి విరుగుడన్నట్లు చల్లని కాంతినిచ్చే

దీపాలు. సన్నగా వాద్య సంగీతం, మెల్లగా గుసగుసలు తప్పించి పెద్ద శబ్దంలేని ప్రశాంతత.

"మీరు ఉద్యోగం చెయ్యాలను కోడం ఆశ్చర్యం కలిగించింది"

"అంత ఆశ్చర్య పోవడాని కేముందండి?"

"చూడండి, యీ ఉద్యోగాలు, కాగితాలు, ఫైళ్ళు, పాడ్‌లు, ...కం, గుండుసూదులు, జేక్లిప్పులు, ఇకానమీ ఫ్లాప్‌లు, యస్సార్లు— ...మనుష్యుల్ని మరలు చేస్తాయి, ఆమోటు పనికి మగాడే తగును ...పూలు, వెన్నెల, మబ్బులు, లేచిగుళ్ళు, ఆడవాళ్ళు – యివన్ని సౌందర్యం, సౌకుమార్యం, సున్నితం, లాలిత్యంలాంటి లక్షణాలకి ప్రతిరూపా లనుకుంటాను; వీటన్నిటిని ఉద్యోగాల విషజ్వాలలకు మొనాటనీకి ఆహుతి చెయ్యడం ."

"మీరు కవిత్వం చెప్తున్నారు;" రత్నమాల నవ్వింది.

"కావచ్చు కాని నా అభిప్రాయాలు కొన్ని మీకు చెప్పాలనే మిమ్మల్నిక్కడికి పిల్చాను కొబట్టి మీరు భరించాలి."

"ఏదో కాలక్షేపం క్రింద వినడానికి నా కభ్యంతరంలేదు."

"అంతేనా?"

"నా పరిస్థితి మీకు తెలియదు. నేను కేవలం ఉద్యోగం చేయాలనే ఆరాటంతో ఇంత దూరం రాలేదు. నన్ను పరిస్థితులు తరిమాయి"

"అవి నేను తెల్సుకోవచ్చా?"

"క్షమించండి"

"దట్సాల్ రైట్. ఇంక నేను అడగను ఆవిషయం గురించి"

"మిమ్మల్ని కాదన్నందుకు నన్ను మన్నిస్తారు గదూ?" ఆమె ఇబ్బందిగా, విస్మయంగా చూసింది.

"మీ కెందుకంత గాభరా? నేనేం అనుకుంటాను చెప్పండి;"

ఆమాత్రం అర్థం చేసుకోలేననుకున్నారా ? ఇంకా గొడవ మర్చిపోండి!" రావు నవ్వాడు.

" నిజంగా మీ సహృదయత చూస్తుంటే.... మనసు విప్పి చెప్పుకోవాలని ఆరాటం కలుగుతోంది. కాని...."

" ఇంక ఆ గొడవ మరచిపొమ్మన్నాను గదా ! మీకు నా దగ్గర పని చెయ్యడం అభ్యంతరం కాదనుకుంటాను !"

" అది మహా గౌరవంగా భావిస్తాను "

" అలా మాట్లాడకండి. పొగడ్తలు నన్ను ఇబ్బందిపెడ్తాయి. ఆఫీసు బయట నన్నొక మామూలు స్నేహితురాలుగా చూడండి !" రత్నమాల కళ్ళు కృతజ్ఞతతో నిండాయి.

ఆ తర్వాత ఏక్స్ఛేంజి పంపిన వాళ్ళెవరూ పనికిరారని రాసి, మరొక లిస్టు పిల్చాడు రావు. ఈ సారి లిస్టులో రత్నమాల పేరు వచ్చింది. రత్నమాలకి ఆ ఉద్యోగం వచ్చింది.

రత్నమాల ఉద్యోగంలో చేరాక. రావుకి తను కూర్చునే గది మరీ పెద్దదనిపించింది. ఆమె సీటు అక్కడే వేశారు.

ఉదయాన్నే ఆఫీసులోకి అడుగు పెట్టగానే రత్నమాల లేచి " గుడ్ మార్నింగ్ సార్ ." అంటుంది. ఆ తర్వాత ఆ రోజు టపా టేబులుమీద వుంచి, సిగ్నల్స్. అఫ్ యిమీడియట్, యిమీడియట్, ప్రయారిటీ వగైరా తరగతుల ఉత్తరాల్ని వరుసగా అందిస్తుంది, వీటికి రావు యిచ్చే జవాబులు స్థూలంగా అర్థంచేసుకొని డ్రాఫ్టు తయారు చేసి. అతని అంగీకారం తీసికొని పైపు కివ్వడం ఆమె పని.

మొదట్లో రత్నమాలకి పని చాతగాలేదు. ఆఫీసు ఉత్తరాలని తనకి వచ్చిన భాష నంతనీ ఉపయోగించి రాయసాగింది. అందమైన భాష వాడితే రావు సంతోషిస్తాడనుకునేది.

"ఆఫీసు ఉత్తరాల్లో కావల్సింది అందరె[illegible] మాటలుగావు. స్పష్టముగా, తేలిగ్గా అర్థమయ్యే మాటలు, అది దృ[illegible] ఉంచుకోండి, మన పయిలు వేరేచోట వాడుకుందాం." ఒకసా[illegible]రావు చెప్పాక ఆమె [illegible]ింది. అతని శక్తి సామర్థ్యాలమీద ఆమెకి గొప్ప గౌరవం [illegible]ది.

[illegible]మొదట ఆమె అక్కడ కూర్చోవడం రావు ఆలోచనల్లో విడవకుం[illegible]ంటాడింది. క్రమేపి ఆమె ఉనికికి అలవాటు పడ్డాడు అతను. ఆఫీసు నాలుగ్గోడలమధ్య ఆమె అతని దగ్గిఱ అందర్లాగే పనిచేసే ఒక మనిషి.

రెండు నెలలు గడిచాయి.

ఒక మధ్యాహ్నం అతను లంచ్ కానిచ్చిన మరో పది నిమషాలకి ఆమె టేబులుముందు నిలబడివుంది. మొదట ఏదో మామూలు గొడవ అనుకొని కాసేపు తను చూస్తున్న కాగితం మీ నుంచి దృష్టిమరల్చలేదు. అది చదవడం పూర్తి అయ్యాక.

"యస్"—తలెత్తి చూశాడు.

"నాకు సెలవు కావాలండి" అంది తలవంచుకునే.

"సెలవా? ఎప్పుడు? గ్రాంటెడ్ !"

ఆమె కాగితం అందించింది. అది చదవకుండానే దానిమీద 'గ్రాంటెడ్' అని రాసేసి, "ఎందుకో తెలుసుకోవచ్చా?" అని అడిగాడు.

"ఒక ఫ్రెండ్ పార్టీకి వచ్చాడు. మధ్యాహ్నం వెళ్ళాలి. కొంచెం ఆఫీసుమంచి తొందరగా వెళ్తేగాని కష్టం"

"ఎవరా ఫ్రెండ్ ? పార్టీ ఎన్నింటికి ? ఏం పార్టీ ? ఎక్కడ— క్షమించండి మరీ వ్యక్తిగతమైన ప్రశ్నలడుగుతున్నట్టున్నాను !"

"అతనొక కాలేజీ స్టూడెంటు, కొన్నేళ్ళ క్రితం పరిచయం

అయింది. పేరు శ్యాంసుందర్. అతను కాలేజీలో దేనికో ఎన్నిక య్యాడు. అందుకు స్నేహితు లదంర్నీ పిలుస్తూ, నన్నూ పిల్చాడు నాలుగున్నర ఫొటో, అయిదింటి నుంచి ఆరింటిదాక పూనమ్ రెస్టారెంటులో రిఫ్రెష్‌మెంట్సు. ఆ తర్వాత ఎంపైర్ సినిమా!... మీక్కావల్సిన వివరాలన్నీ యిచ్చా ననుకుంటాను!" నవ్వి రత్నమాల వేళాకోళంగా.

"కావల్సిన దానికన్నా యెక్కువే ఇచ్చారు!" కాగితం ప్రక్కకి చూశాడు రావు.

అతను నవ్వక పోవడం ఆమెని బాధపెట్టింది. అక్కడే నిల బడింది.

"మీరు వెళ్ళచ్చు. నిలబడ్డారేం ?" అతను మిగతా కాగితాలేవో చూస్తూ అన్నాడు. ఆ ముభావానికి కారణం తన ప్రవర్తనవల్ల కలిగిన అయిష్టతో, లేక అతని పని బరువో తేల్చుకోలేక మరి రెండు నిమిషా లుండి—

"థాంక్యూ సార్!" అని వెళ్ళిపోయింది రత్నమాల.

ఆమె వెళ్ళగానే, కాగితాలన్నీ దూరంగా నెట్టి, వెనక్కి వ్రాలి నిర్లిప్తంగా గోడకేసి చూశాడు.

ఆమె యెదుట తన అయిష్టతని అంత స్పష్టంగా ఎలా వెలి బుచ్చాడు! ఆమె తన గురించి ఏమనుకుందో? తన మనసులో భావం ఆమెకి అర్థం అయిపోయిందేమో? మనసంతా చిరాగ్గా తయారయింది.

ఎవరీ కాలేజీ స్టూడెంట్ ? శ్యాంసుందర్ అతని పేరు. పార్టీ ఫోటో రిఫ్రెష్‌మెంట్సు, సినిమా. యింతేనా ! దీనివెనక ఏదో వుంది. ఆ 'ఏదో' తనకి తెల్సినట్లనిపించింది రావుకి. తన కాలేజీ రోజులు గుర్తుకు వచ్చాయి. బాధ్యతా రహితమైన రోజులు. ఆలోచనలన్నీ

ఆచరణలో పెట్టాలని వుంటుంది. పరిణామాల గుర్తులో పెట్టుకోడం జరగదు.

శ్యాంసుందర్ ! పేరు బాగుంది, కాని అంతేనా? యేమిటో ఆ స్నేహం !

ఆ సాయంకాలం ఆమెని క్లబ్‌లో చూశాక మళ్ళా బయట ఎన్నడూ చూసుకోలేదు. ఎన్నిసార్లు అడగాలనుకున్నాడు, ఏ సినిమాకో రమ్మనాలనుకున్నాడు. కాని అడగలేదు.

తనలో ఏదో అడ్డుపడింది. తను అధికారి. తన దగ్గిర ఆమె పని చేస్తోంది. తమ యిద్దర్నీ బయట చూసిన వాళ్ళేమనుకుంటారు? పైగా ఆమె యిష్టా యిష్టా లెలా వున్నాయో! తన అధికార్యాన్ని అధికారాన్ని దుర్వినియోగ పరుస్తున్నట్టనుకుంటుందేమో! ఒకవేళ బలవంతాన వస్తే అందువల్ల తనకి జరిగే దేముండదు. ఏదో నేరంచేసినట్టు బాధపడ్డ మొక్కటే మిగుల్తుంది.

ఈ రకం ఆలోచనల్తో శతమతమై ఏం చెయ్యలేక పోయాడు. పైగా రెండు నెలలు చాలా తక్కువ వ్యవధి అనిపించింది తనకి.

రావుకి ఏమిటో లాగుంది ఆ సాయంకాలమంతా, చివరికి అయిదున్నర ప్రాంతంలో కాగితాలేవి చూడకుండానే లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

లతీఫ్స్‌లో టీ త్రాగి బయటికి గారానే రావు కో ఆలోచన వచ్చింది. వెంటనే ఎంపైర్‌కి పోయి టికెట్ తీసుకున్నాడు. ఇంకా ముప్పావుగంట టైముంది. దూరంగా స్టేషన్‌వైపు వెళ్ళి పోయాడు రావు.

ఆరున్నర కావస్తోంది. మరో రెండు మూడు నిమిషాలలో పిక్చరు మొదలవుతుందనగా గుమ్మం దగ్గర క్రీనీడలో నిలబడి హాలు కలయచూశాడు. క్రింది తరగతిలో ఒకమూలగా రత్నమాల. మరో

అతను కూర్చున్నారు. సుద్దరే ! మిగతా అందరూ వెళ్ళిపోయారన్న మాట ! లేక పార్టీ అం... ...రేనా ? వాళ్ళిద్దరూ మాటల్లోపడి అతని వంక చూడలేదు.

శ్యాంసుందర్ ...నచాయగా. బాగా పొడుగ్గా వున్నాడు. జాకెట్ లాంటి చుక్కల టీషర్టు. అతను మాట్లాడుతూంటే ఆమె శ్రద్ధగా వింటూంది. అదే నవ్వు నిర్మలంగా, ప్రశాంతంగా !

లైట్లార్పగానే. వాళ్ళకి సాధ్యమైనంత దగ్గరగా ఉన్న ... కూర్చున్నాడు. వాళ్ళిద్దరూ సినిమాలో లీనమయ్యారు. రావు మనసు సినిమాలో లగ్నమవడంలేదు. ఏదో ఆందోళనగా ఉన్నాడు. ఆమె అతని వంక చూసినప్పుడల్లా రావు గుండెల్లో సూదులు గుచ్చినట్టుంది.

ఓ అర్ధగంట ఆ నరకం అనుభవించాక, తనమీద తనకే చెప్పలేని అసహ్యం కలిగింది. తను చేస్తున్న పనేమిటి ? ఈ గూఢచర్యకు ఏమి టర్థం ? జలసీ"

"ఎన్నోసార్లు తను లిఫ్టు యిచ్చి తీసికెళ్ళిన అమ్మాయిలు తనని వదలి యితరు లడగ్గానే డాన్స్‌కి వెళ్ళినప్పుడు తనేం బాధపడలేదు. పైగా అలాంటి బాధలూ, ఆ భావాలూ అనాగరికంగా సభ్యతా సంస్కారాలు లేనివాళ్ళ మనోప్రవృత్తిలాగ అనుకొనేవాడు. ఇప్పుడీ పసితనం ఏమిటి ?

ఒకమూల తనలో రేగుతున్న బాధ వాళ్ళనింకా కనిపెట్టి చూడమని ప్రోత్సహిస్తున్నా. బలవంతానలేచి వచ్చేశాడు. ఆ రాత్రి బార్‌లో రెండు బాటిల్స్ గోల్డెన్ యీగిల్ త్రాగి గదిలోకివెళ్ళి పడుకుంటే తెల్లారి పోయింది. తెల్లారాక తనలా వచ్చేయడం చాలా మంచి పని అన్పించింది. క్రితం రోజు బాధ చాలవరకు తగ్గినట్టయింది.

అఫీసులో రత్నమాల క్రితంనాటి అతని ముఖావాన్ని గుర్తుంచుకో

నట్టే నడుచుకుంది. రావు చాల సహజంగా క్రిత సాయంకాలం లేనట్టే మాట్లాడాడు.

"మిస్! యీ సాయంకాలం వీ కార్యక్రమం ఏమిటి? ఏదో కాగితం చూస్తూ మామూలుగా అడిగినట్టు అడిగాడు.

"ఏం లేదండి!"

"నాతో సాయంత్రం ఎక్కడికయినా రావడానికి అభ్యంతరం వుందా?"

"ఏమిటలా క్రొత్తగా మాట్లాడుతున్నారు?"

"క్రొత్తగాదు రత్నా! నీతో ఎన్నో రోజులనించి ఒకటి చెప్పాలనుకుంటాను. చెప్పలేక పోతున్నాను. నేను చెప్పింది ఒక అధికారి చెప్పినట్టు తీసుకుని, నీకిష్టం లేకపోయినా సరే ననేస్తావేమోనని భయం! ఎవరో స్నేహితుడు, చాల మామూలు స్నేహితుడు అడిగినట్టనుకో. నీ మనసులో ఏది వుంటే అది చెప్పు. నువ్వు కాదన్నా సరే, నేనేం అనుకోను!"

"మీతో రావడం, కులాసాగా కబుర్లు చెప్పుకోవడం, అన్నది నేను కలలుకనే తీయని అనుభూతి అనీ, దానికి విలువ లేదని, ఏంచెప్పి, ఏం చేసి మిమ్మల్ని నమ్మించగలనా అని ఆలోచిస్తున్నాను!"

"ఏమిటో, నా భావాన్ని సరిగ్గా చెప్పలేక పోతున్నాను. నువ్వు మరోలా తీసుకుంటున్నావు! .. మరీ అనుమానాల మనిషిగా కనపడుతున్నానా?" నవ్వాడు రావు

"మీరలా మాట్లాడితే నాకు చాల కష్టంగా వుంటుంది! నన్నెందుకు అర్ధంచేసుకోరు మీరు?" నిస్సహాయంగా, బాధగా చూసింది రత్నమాల.

"ఫర్‌గెట్ యిట్, ఇప్పుడు నాలుగున్నర అయింది. నువ్వు వెళ్ళిపో. ఆరింటికి తయారుగా వుండు. నేను వచ్చి పిక్ చేస్తాను!"

"ఆరుగంటలకం... యింకా చాలా టైముంది. ఇప్పటినుంచీ వెళ్ళక్కర లేదులెండి, ...రితోపాటే నేనూ వెడతాను!"

ఆ రాత్రి ఎనిమి...గంటలవేళ హోటల్లో కూర్చుని ఏదో ఆర్డరిచ్చాక మెల్లిగా అడిగాడు రావు.

"నీ కిప్పుడే స్నేహితులు దొరికినట్టున్నారే, ఊహల్లో!"

"స్నేహితులు అంటూ ఎందరో లేరు! మీకు తెలుస...కుంటాను. సుమతి అని 'జి' బ్రాంచిలో పని చేస్తోంది. ఆమె యింట్లోకి మకాం మార్చాను. ఆమె చాలమంచిది. ముసలి తల్లి, యిద్దరు తమ్ముళ్ళు, ముగ్గురు చెల్లెళ్ళు. ఆ కుటుంబంలో నన్నూ ఒకరుగా కలిపేసుకున్నారు వాళ్ళు. శ్యాంసుందర్ ఆమె పెద్ద తమ్ముడు. ఇంటిదగ్గిఅ పరిచయమే. నిన్నేదో కాలేజి ఎలక్షన్‌లో నెగ్గాడట. వాళ్ళ క్లాస్‌మేట్‌లు, అబ్బాయిలు, అమ్మాయిలు ఒక డజనుమందితో పాటు నన్నూ పిల్చాడు కాదనలేక పోయాను. తీరా హోటలునుంచి బయటికి రాగానే, సినిమాకి రామని కొందరు, యింతకు ముందే చూశామని కొందరు, ఇంటిదగ్గఱ పెద్దవాళ్ళు కేకలు వేస్తారని కొందరు తప్పించుకున్నారు. నాకు తప్పింది గాదు. పదిగంటలకి గూటికి తిరిగి వచ్చాను!"

రత్నమాల చాల పెద్ద సంజాయిషీ యిచ్చింది. తన భావాలన్నీ ఆమెకి తెలిశాయా? తెలిసి. తనని నమ్మించాలనీ ఆమె ప్రయత్నిస్తోందా? రావు ఆలోచించాడు. ఆ చిక్కులు ప్రశ్నలు వేసుకొన్న కొద్దీ చిక్కు పడ్డం తప్పించి విడ్డంలేదు.

"నేనప్పుడప్పుడిలా పిలిస్తే ఏమనుకోవుగదూ!"

"నిజం చెప్పమంటారా?"

"ఊఁ!"

"ఈ రెండుమూడు నెలలో ఒక్కసారైనా మీరు పిలవలేదని

నాకు చాల బాధ అనిపించింది తెలుసా! మనమిద్దరం ఒకేరకం అభిరుచులు గల వాళ్ళం. ఎంతో మాట్లాడాలనుంటుంది. ఏదో ఏదో చెప్పాలని, చర్చించాలని, రోజూ కనీసం ఓ గంట ఆఫీసు విషయాలు కాకుండా, మీతో కబుర్లు చెప్పుకుంటే ఎంతో బాగుంటుందని ఆశపడ్డాను చాలాసార్లు! మీతో ఏమని చెప్పను? ఎలా చెప్పను? మీరు బాస్ కాకపోతే బహుశః స్పష్టంగా చెప్పేదాన్నేమో!"

"మిస్!...." ఏదో చెప్పబోయాడు

"దయచేసి అలా ఆఫీసు ధోరణిలో పిలవకండి. ఇందాక పిలిచారే, అలా రత్నా అంటే సంతోషిస్తాను"

"పాపం ... రెండు నెలలు అనవసరంగా వృధాచేశాంగదూ? నామీద యింత మంచి అభిప్రాయం ఉన్నందుకు నా కృతజ్ఞత ఎలా తెలుపుకోను చెప్పు."

"అలా అనకండి. ఇప్పటికే మీకు నేనెంతో ఋణపడి వున్నాను."

"ఆ ఋణం అలా ఎప్పటికీ పెరుగుతూండాలనే నా కోరిక. లేకపోతే ..."

"లేకపోతే?"

"లేకపోతే నువ్వు దూరమైపోతావని భయం!"

రత్నమాల తలదించుకుంది. చాలసేపు మాట్లాడలేదు. రావుకి చాల తృప్తిగా వుంది. అతను చెప్పదల్చుకున్నది చెప్పేశాడు. ఆమె అర్థం చేసుకున్నట్లే మాట్లాడింది. ఆమె మాటల్లో అతనూహించని సౌమ్యం అభిమానం కనబడ్డాయి. అంతకన్నా ఆమెనుంచి అతను కోరేదేం లేదన్నట్టనిపించింది.

ఆ తర్వాత సుమారు రెండు నెలలు చాల సన్నిహితులయ్యారు

యిద్దరూ. యించుమి ను రోజూ బయట ఓ గంట గడిపేవారు.

ఏసాయి
ఒకరోజు [illegible] ఆఫీసుకి రాగానే సీటులో రత్నమాల నిలబడి
రని,
వుంది. టేబిల్ అంత[illegible]. కాగితాలన్నీ నీటుగా పేర్చి ఉన్నాం[illegible] పనేం ముట్టుకోనట్టు తెలుస్తోంది,

"మోర్నింగ్, రతన్ !" అతనే ముందు చెప్పాడు.

"గుడ్ మోర్నింగ్ సర్!" బొంగురు గొంతుతో. తల[illegible]ండా అంది.

"ఏమిటా ఆలోచన ?" టేబుల్ దగ్గరే నిలబడి అడిగాడు.

చేతి క్రింద దాచిపెట్టిన గులాబిరంగు కాగితం ముందుకి తోసింది. టెలిగ్రాం ! విప్పిచూశాడు రావు.

"జరిగింది మర్చిపో. నీయిష్టమే జరుగుతుంది. అమ్మ చావు మంచంమీద ఉంది. వెంటనే రా! – నాన్న."

"ఏమిటిది?" మొగం చిట్లించాడు రావు. ఆమె ఇంట్లోంచి ఎందుకు వచ్చేసిందో. ఉద్యోగంలో ఎందుకు చేరిందో అతను మళ్ళీ ఎప్పుడూ అడగలేదు. ఆమె చెప్పలేదు.

రత్నమాల తలనింకా వంచుకొని మాట్లాడలేదు.

"ఇంటిదగ్గర తగువుపెట్టుకు వచ్చేశావా ? నాతో ఎన్నడూ చెప్ప లేదే? అసలు గొడవ ఏమిటి ?"

"నన్నిప్పుడేం అడక్కండి. చెప్పగలిగే స్థితిలో లేను, మరో రెండు గంటల్లో బండివుంది. నేను వెళ్ళాలి. నాకు శలవుకావాలి. కాదు. నేను రాజీనామా చేస్తున్నాను" రత్నమాల కళ్ళల్లో నీరు తిరుగుతుంటే తల ప్రక్కకి త్రిప్పుకుంది.

"మూర్తికి వాళ్ళకి చెప్పావా ?"

" అసలు గొడవ రాణికి తెలుసు. ఈ సంగతి వాళ్ళకింకా చెప్పలేదు."

" నువ్విక్కడ వున్నట్లు యింటి దగ్గర ... ?"

" మొదట్లో తెలియదు. తర్వాత రాణి రాసివుంటుంది."

కాసేపు ఏదో కలలో వున్నట్టు నిలబడ్డాడు రావు. ఏం చేయాలో తో... గజిబిజిగా వుంది.

" సెలవు తీసుకో, రాజీనామా యెందుకు ?" రావు సందిగ్ధంగా అన్నాడు. " కాదు, నే వెళ్ళాలి, ఇంక యీ ఉద్యోగం చేయను."

" రండి, మొదట మూర్తివాళ్ళ యింటికి వెళ్ళి, ఆ తర్వాత మీ గదికి వెళ్దాం." రావు సెలవురాసి హెడ్‌క్లర్క్‌కిచ్చాడు. ఇద్దరూ రాణి యింటికి వెళ్ళారు. మూర్తి యింట్లోలేడు.

టెలిగ్రాం చూసి రాణి నవ్వింది.

"నీ యిష్టం నెరవేరుతోందిగా ! సంతోషించాలి. అంత బాధగా చూస్తావేం ! అమ్మ చావు మంచం ఎక్కడం నిజం అనుకుంటున్నావా ? వెర్రిపిల్లా ! నువ్వు వెంటనే వస్తావని అలా చిన్న అబద్ధం ఆడివుంటారు అంతే !"

" అంతేనంటావా ?" అనుమానంగా అడిగింది రత్నమాల.

" అవును, నాకూ అలాగే అనిపిస్తూంది. ఇంతవరకూ నాకా ఐడియా రానేలేదు " రావుకూడా చెప్పాడు.

" ఏమైనా, నేను వెళ్ళాలి "

" బెస్ట్‌లక్ ! స్టేషన్‌కి వెళ్ళేటప్పుడు ఇలారండి, నేనూవస్తాను. ఈ లోపల నేను తయారవుతాను. అట్టే టైంవున్నట్టులేదు." తొందరగా అంది రాణి.

కొద్దిసేపటికి ...

గార్డు యీల [illegible]స్తాయి. రైలు కూసింది. రత్నమాల నీళ్ళు చిందిన కళ్ళతో రావుకి బాగా [illegible]రని, [illegible]యమైన చూపుతో చేతులు జోడించి అతనికేసి చూసింది.

" మీ ఋణం ఎప్పటికీ తీర్చుకోలేను !" గొంతు జీర[illegible] కృజ్ఞతా భావంతో అంది.

" డోంట్ బీ సిల్లీ !" రావు అన్నాడు మెల్లిగా రత్నమాల చెయ్యి నొక్కి విడిచిపెడుతూ.

రైలు కదిలింది. రత్నమాల వెళ్ళిపోయింది. ఇంటికి తిరిగి వచ్చేదాకా రావు ఏం మాట్లాడలేదు,

" కాసేపు మా యింట్లో కూర్చోగూడదూ ? ఎలాగూ శలవు పెట్టినట్లున్నారు. ఇప్పుడింక ఇంటికి వెళ్ళి ఏం చేస్తారు ? ఇవాళ ఇక్కడే భోంచేసి వెడుదురుగాని !" కారు దిగేముందు నవ్వుతూ అడిగిందిరాణి.

" అంతకన్న యింకేం కావాలి ?" దిగాడు రావు. ఇద్దరూ లోపలికి నడిచారు.

" ఇంతకీ రత్నమాల యింట్లోనించి ఎందుకు వచ్చేసింది ? ఏమా కథ ?

" ఆమెనే అడగలేక పోయారా ?"

" అడిగాను ఒకసారి, చెప్పలేదు. ఆఖర్న ఇవాళ మళ్ళీ అడిగాను. మిమ్మల్ని అడగమంది."

" కథేంలేదు. చాల మామూలు సమస్య " రాణి కళ్ళు, పెదాలు కొంటెగా నవ్వుతున్నాయి.

" ఏమిటది ?"

"ముందు కాఫీ తాగండి. తర్వాత విందురుగాని తాపీగా!" రాణి కాఫీ కలిపి యిచ్చింది. రావులో ఉత్కంఠ ఎక్కువైంది.

" కథేం లేదు. అనగనగా ఒక అమ్మాయి. ఆ అమ్మాయి వాళ్ళ బావ చిన్నప్పటినించి ఒక కంచంలో తిని, ఒక మంచంలో పడుకుని పెరిగారు. ఇద్దరూ కలిసి చదివారు. ఇద్దరూ ఒకర్నొకరూ ఎంతో అభిమానించుకుని, ప్రేమించుకున్నారు. ఇద్దరూ రంగురంగుల కలలు కన్నారు వాళ్ళ భావిజీవితాన్ని గురించి. ఆ అబ్బాయి ఈమెతోపాటే చదువు మానేసి ఉద్యోగం చూసుకున్నాడు. గారాల ఏకైక ముద్దుల కుమార్తెకి, చదువుకున్న అమ్మాయికి, యింకా పెద్ద చదువులు, పెద్ద ఉద్యోగాలు వున్న అబ్బాయిని చూశాడు అమ్మాయినాన్న అమ్మాయి వాదించి ఏడ్చి రాగాలెట్టినా వాళ్ళ నాన్న వినకపోవడంతో, అది భరించలేక స్నేహితురాలి దగ్గరికి వచ్చి ఆశ్రయం కోరింది. అక్కడొక దొరగారు ఆమెకి ఉద్యోగమిచ్చారు. ఈ లోగా స్నేహితురాలు యింటికి నీతి బోధ చేస్తూ ఉత్తరం రాసింది. వాళ్ళ నాన్న మనస్సు కరిగింది. టెలిగ్రాం ఇచ్చి కూతుర్ని యింటికి పిలిపించుకున్నాడు. అమ్మాయి కలలు పండాయి. ఇవాళో రేపో వాళ్ళ బావని పెళ్ళిచేసుకుని మురిసిపోతుంది. కథ కంచికి మంచి బహుమతి ఏదన్నా కొని తయారుగా వుంచుకోండి. పంపించ డానికి"– తను చెప్పిన మాటల అందానికి, ఆ నేర్పుకి మురిసిపోతున్నట్లు నవ్వింది రాణి.

మరో పదినిమిషాలెలాగో కూర్చుని–

" క్షమించండి, ఇంకోసారి ఎప్పుడైనా వస్తాను!" అని లేచాడు రావు. రాణి ఏమిటేమిటో చెప్పి అతన్నాపాలని శత విధాల ప్రయత్నించింది. కాని రావు వినిపించుకునే స్థితిలో లేడు.

ఎలానో, ఎక్కణ్ణుంచో తనకి తెలియకుండా అకస్మాత్తుగా వచ్చి కొద్ది రోజులు తనని మురిపించి, వచ్చినట్టే, అంత తేలిగ్గానూ వెళ్ళి

పోయింది. ఆమెకోసం తనకింత ఆరాటం, ఆందోళన ఎందుకు? తనని తాను మరచిపోయాడు.

మొదట్లో జాలి, సానుభూతి, తర్వాత దయ, అభిమానం, మధ్యలో అసూయ, చివరికి మమత అనురాగం ఎన్నో రకాల అనుభూతులు తనని వశం చేసికొన్నాయి! ఈ లక్షణాల నేమనాలి? ఇంత తేలిగ్గా ఈ ఇంద్ర జాలంలో యెలా పడ్డాడు?

వానచినుకులు భూమిని శూలాల్లా గుచ్చుతాయి. మచ్చపడుతుంది. మరుక్షణంలో యింకిపోతుంది. మహా ఐతే గంట పడవచ్చు. కాని ఈ గుర్తు లెంతకాలం వుంటాయి? ఈ సంఘటనలూ, వాటి జ్ఞాపకాలు అంతే, ఎప్పటికో అప్పటికి అన్నీ మట్టిగొట్టుకు పోతాయి. త నెం దు కిం త వ్యధ పడటం?

వాచ్‌మెన్ కర్ర నేలమీద చేస్తున్న చప్పుడికి పూర్తిగా మెలకువ వచ్చింది రావుకి. ఒక్కసారి కళ్ళు గట్టిగా చికిలించి చూశాడు

బయట పండు వెన్నెల కురుస్తోంది. దూరంగా హెడ్జింగ్ దగ్గర తెల్లటి పూలు విచ్చి మెరుస్తున్నాయి. వలయాలు చుట్టుతున్న ఫౌంటెన్లు ఆగిపోయాయి. పిట్టేదో అరిచింది.

"ఐ యామ్ ఏ బ్లడీ ఫూల్!" గట్టిగా అనుకుని లేచేడు రావు. వాచ్‌మన్ సెల్యూట్ చేశాడు.